

SJEDNICA U STRASBOURGU ZASLUGOM NAŠIH EUROPARLAMENTARACA ODBAČENI AMANDMANI KOJI SU MOGLI BITI POGUBNI ZA 20-ak DOMAĆIH TVORNICA

Spašena hrvatska cementna industrija i 3000 radnih mjesta

PIŠE DRAŽEN GUDIĆ

ovo su bili iznimno važni dani za hrvatsku cementnu industriju. Na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta u Strasbourgu u srijedu se glasovalo, naime, o prijedlogu direktive za troškovno učinkovito smanjenje emisija i ulaganja za niske emisije ugljika. Na rezoluciju Europskog parlamenta predloženi su amandmani, koji su većinom glasova odbačeni, a koji su, da su usvojeni, mogli biti pogubni za naše cementare i za oko 3000 ljudi koji su, direktno ili indirektno, zaposleni u ovoj industriji.

Poželjan ishod glasovanja, za što su svakako zaslužni hrvatski europarlamentarci i zastupnici drugih rubnih država članica EU-a, bio je finale dvomjesečnih nastojanja da se pronađe balans između zaštite okoliša i održavanja radnih mjesta u industrijama koje su već pogođene raznim ograničenjima nametnutim od EU-a. Naime, iako je važnost zaštite zdravog okoliša i borbe protiv klimatskih promjena svima neupitna, prihvaćanje dvaju amandmana imalo bi izravan utjecaj na moguće zatvaranje 20-ak tvornica cementa, uključujući čitavu cementnu industriju u Republici Hrvatskoj.

Trgovanje emisijama

O čemu je zapravo riječ? Svi energetske intenzivni sektori u Europi uključeni su u shemu trgovanja emisijama EU ETS. Odbor za okoliš Europske komisije (ENVI) u posljednje vrijeme

Glasalo se o rezoluciji za učinkovito smanjenje emisija i ulaganja za niske emisije ugljika, s ciljem da se postrože uvjeti za pojedine sektore industrije, uključujući i cementnu. Na koncu je, zaslugom zastupnika iz Hrvatske i drugih rubnih članica EU-a, pronađen balans između zaštite okoliša i održavanja radnih mjesta

radio je na prijedlozima izmjene ovog sustava s ciljem da se postrože uvjeti za pojedine sektore industrije kao što su cement, cigla, crijep, vapno, opeka i staklo. Ove su izmjene sažete u dva, za hrvatsku industriju vrlo štetna amandmana 27 i 84 te dijelom amandmanom 12. Da je došlo do prihvaćanja, ovi bi amandmani imali dvije posljedice.

Prvo, sve energetske intenzivne industrije kao učinak proizvodnje imaju emisije CO₂, te su ih prema dosadašnjoj shemi trgovanja morale smanjiti prema propisanim uvjetima. Navedenim prijedlogom ostale bi bez slobodnih alokacijskih jedinica CO₂ u razdoblju 2020. - 2030. Troškovi koje bi kreiralo kupovanje emisija ne bi bili održivi za većinu naših proizvođača (samo za cementnu industriju to bi iznosilo 55 milijuna eu-

DUJE KLARIĆ/HANZA MEDIA

ra godišnje) jer je riječ o tržištu na kojem su prisutni i proizvođači koji nisu uključeni u taj sustav, npr. iz BiH ili Srbije, pa je pretpostaviti da bi pojedini proizvođači morali ugastiti proizvodnju, a emisije CO₂, sveukupno gledano, ne bi se smanjile, nego bi se samo preselile preko granice, u susjedne zemlje.

Ravnopravni uvjeti

Drugo, "mehanizam uključivanja uvoznika" (BAM) stavio bi cementnu i ostale industrije u neravnopravan položaj kako prema ostalim svjetskim proizvođačima, tako i prema drugim energetske intenzivnim sektorima u Europi koji bi i dalje dobivali dio alokacijskih jedinica CO₂ besplatno.

Važno je naglasiti da bi rubne države članice EU-a bile najviše pogođene ovim mjerama jer zemlje koje nisu članice EU-a, a, primjerice, hrvatsko tržište cementa im je logistički dostupno, imaju povoljniju troškovnu strukturu (trošak rada, okolišne takse itd.) i danas kad cementna industrija polaže pravo na besplatne CO₂ alokacije. Osim toga, države u susjedstvu ne sudjeluju u EU ETS-u i nemaju obvezu usklađivati se s EU legislativom.

- Croatia Cement, gospodarsko interesno udruženje proizvođača cementa u Hrvatskoj, zajedno s Prominsom, gospo-

darsko interesnim udruženjem za proizvodnju, preradu i promet mineralnih sirovina, zadnja dva mjeseca intenzivno je radilo na zaštiti naših proizvođača pogođenih ovim amandmanima, kako bi se osigurali ravnopravni tržišni uvjeti poslovanja. Istovremeno, svaki je od proizvođača prepoznao važnost borbe protiv klimatskih promjena, pa su u skladu s time sami pokrenuli niz akcija u smanjenju specifičnih emisija CO₂ - kaže direktorica Udruženja Maja Sefić.

Među onima koji su vrlo angažirano radili na zaustavljanju štetnih amandmana, koji su ciljano usmjereni na cementnu industriju, posebno aktivan je bio hrvatski zastupnik u Europskom parlamentu Ivica Tolić.

- Hrvatska industrija cementa već je pogođena ekonomskom krizom budući da je proizvodnja pala s nešto više od 3 na 1,3 milijuna tona godišnje, a stavljanje novih ograničenja od strane Europske unije dodatno bi smanjilo profitabilnost te u konačnici dovelo do njihova zatvaranja i gubitka oko 3000 radnih mjesta. Možemo se složiti i prihvatiti da treba poticati inovacije koje će voditi smanjivanju štetnih emisija, ali ne možemo i ne smijemo jednostrano gasiti vlastitu industriju - ističe Ivica Tolić.

PADA PROIZVODNJA

Naša industrija cementa već je pogođena ekonomskom krizom, proizvodnja je pala s 3 na 1,3 milijuna tona godišnje, a stavljanje novih ograničenja u konačnici bi dovelo do zatvaranja tvornica i gubitka 3000 radnih mjesta - kaže Ivica Tolić

